

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ TYT KAVRAMLARI (2020)

İslam düşüncesinde bilim ve düşüncenin gelişimi

Müslüman bilginler 9.asırdan itibaren eski bilgileri eleştirme ve yeni bilgiler elde etme imkan ve birikimine ulaşmışlardır.10. yy da matematik alanında ve astronomide önemli bilimsel gelişmeler elde edildi .Örneğin İbrahim b. Sinan(öl.946) ekliptik eğilimin sabit olmadığı kanaatine varmıştır.

11.yy en önemli başarısı matematik ve coğrafya bağımsız bilim disiplinleri haline geldi.

Büyük bilginler bu yüzyılda yaşamıştır.ibni heysem biruni ibni sina başlıcaları

Müslümanların bilim dünyasındaki gelişimleri ve öncü hizmetleri 16. Yy ın sonuna kadar devam etmiştir.

İSLAM MEDENUR'İYETİNDE EĞİTİM KURUMLARI

Cami ve mescitler mektepler medreseler beytül hikmeler ve kütüphaneler rasathaneler şifahaneler

MÜSLÜMANLARIN BİLİM ALANINDAKİ ÇALIŞMALARI VE ÖNCÜ İSİMLERİ

DİL: Kur'an-ı kerimin Arapça olması ve açıklama tefsir etme arzuları Müslümanları dil alanında çalışmalara sevk etmiştir. Zemahşeri isimli Türk bilgini Keşşaf İSİMLİ TEFSİRİYLE çok ün kazanmıştır.

FIKİH: İslam hukuku demektir Ameli –Fıkhi mezhepler FIKİH mezhepleri olarak bilinir.

Ünlü Fakihler: Ebu Hanife. İmam Şafii. İmam Ahmet bin hanbel. İmam Malik b. Enes Caferi Sadık

KELAM: Allahın Varlığını ve diğer İSLAM İNANÇ ESASLARINI savunan ve kanıtlamaya çalışan ilim dalı

Ünlü kelam alimleri: Eş'ari . Maturidi. Bakıllani cüveyni. İmam –ı Gazali

TEFSİR:Kur'an-ı kerimi en geniş anlamda açıklama ve yorumlamayı konu edinen ilim dalı

Ünlü Müfessirler:Taberi. Fahrettin er razi Kadı beyzavi zemahşeri

Cumhuriyet döneminin en önceli müfessiri Elmalılı Muhammed Hamdi YAZIR dır.

HADİS:Peygamberimiz Hz. Muhammed (sav) in söz fiil ve takrirlerini konu alan ilim dalı en önemli hadisler 6 kitapta toplanmıştır.

Kütübü sitte: (Altı hadis kitabı)

Sahihi Buhari,Sahihi Müslim, Sahihi Tirmizi, süneni Nesai, Süneni Ebu Davut, Süneni İbn Mace

Tarih:geçmişte yaşanan olayları neden sonuç ilişkisi kurarak araştıran bir bilim dalıdır.

Ünlü tarihçiler :ibni İzhak .İbni Hişam .Taberi

FELSEFE: İbni Sina İbni Rüşd .Farabi .El kindi

COĞRAFYA: Mes'udi. İstahri. İbni batuda. Zekeriya kazvini.

TIP: Ebu Bekir razi . İbni Sina .Farabi

ASTRONOMİ: Fergani. Cevani. Biruni . Uluğ bey

MATEMATİK: Harizmi .Ali kuşçu. El Buzcani . Ömer Hayyam

FİZİK VE KİMYA : İbni heysem Cabir bin hayan razi .İbni Sina

Fuat SEZGİN : İslam bilim tarihi araştırmaları yapmış ve İslam bilim Tarihi Müzesi ni kurmuştur.

-İslam düşüncesinde Tasavvufi yorumlar(tarikatlar)

Tasavvuf: Kalbi Allah aşkıyla doldurmak, züht ve takva ile Allaha bağlanmak,nefsi terbiye etmek,dünya malına tamah etmemek nefsi arzu ve isteklerinden vazgeçirmek gibi anlamlara gelir.

Tasavvufun dayanağı kur'an ve Hz Muhammedin sünnetidir.

Tasavvufun oluşum nedenleri : İslam ı asrı saadette olduğu gibi yaşama arzusu,yöneticilerin lüks yaşama arzusuna kapılık dinden uzaklaşmaları,Moğol istilaları ve Hint mistizminin etkileri

Tasavvuf ekolleri: Yesevilik ,kadirilik,Nakşilik,Mevlevilik,Alevilik-bektaşilik,Rufailik,bayramilik,gül Şenilik.

Başlıca Mutasavvıflar; Rabi'atül adevi, beyazidi bestami,cüneydi Bağdadi,sühre

Verdi ,Ahmet yesevi, Mevlana,hacı Bektaşî veli,,Eşrefoğlu Rumi,yunus Emre.Zunun-i Mısıri, Abdal Musa,Ahi Evran,Hacı Bayramı Veli Şahl Nakşibendi,Abdül Kadir Geylani ,Ahmet er Rufai,Vehhabi Ümmi,Hasan Basri

Kur'an-ı Kerimle ilgili kavramlar

Ayet: Kur'an'ın anlamlı ifadelerine denir. 6666 ayet vardır.

Cüz;Kur'an'ın her 20 sayfasına denir.30 cüz vardır.

Sure: :Kur'an'ın ayetlerinin oluşturduğu bölümlere denir.114 sure vardır.

Mushaf::Kur'an'ın ilk kitap haline gelmiş nüshasına denir.Hz Ebu Bekir dönemi

Tecvit;Kur'an'ın usulüne uygun ,güzel okunmasına denir.

Hatim :Kur'an'ın baştan sona okunup bitirilmesine denir.

Hafızlık::Kur'an'ın tamamının ezberlenmesidir.

Mukabele :Kur'an'ın karşılıklı okunmasına denir.

Tefsir:Kur'an'ın en geniş anlamda açıklanıp yorumlanması ilmine denir.Bu işle uğraşan alime MÜFESSİR denir.

Tercüme: Kur'an'ın başka dillere bire bir çevrilmesidir.

Meal: Kur'an'ın kısa açıklamalarla başka dillere çevrilmesidir.

-E'ali mükellefin(Mükellefin eylemleri

Mükellef, ergenlik çağına girmiş, akıllı her Müslüman kadın ve erkeğe denir. İbadetlerden ve davranışlarından sorumludur

Farz: yüce Allahın yapmamızı kesinlikle emrettiği şeylerdir

Örnekler;BEŞ VAKİT namaz,Ramazan orucu, zekat ,hac

Vacip;farz kadar kesin olmayan farza çok yakın iş ve eylemler

Örnek: Kurban kesmek, fitre vermek ,vitir namazı kılmak

Sünnet: Hz Muhammed'in yaptığı farz ve vacip dışında kalan iş ve eylemler

Örnek; teravih namazı, beş vakit namazın sünnetleri ,şevval orucu

Mübah; Yapılması helal olan iş ve eylemler

Haram; Yüce Allah'ın kesinlikle yasakladığı iş ve eylemlere denir

Örnekler;içki, kumar,zina, cana kıymak, Allaha şirk koşmak,yalan söylemek,hırsızlık yapmak, yalancı tanıklık yapmak, küfretmek.

Helal; Yapılmasında sakınca olmayan iş ve eylemler

Mekruh; Yapılması haram olmamakla birlikte hoş karşılanmayan iş ve eylemler.

Örnekler:Namazı vaktinde kılmamak,abdest alırken konuşmak,banyoda tuvalette gereksiz yere konuşmak,yerlere tükürmek..

Müfsit; başlanmış bir ibadeti bozan iş ve eylemlere denir.

Örnek; Ramazan orucunu iftardan önce bozmak. Namazda konuşmak

Eda; zamanında yapılan ibadete denir.

Örnek ;namazı vaktinde kılmak

Kaza; bir ibadeti zamanı geçince yapmak .

Örnek; beş vakit namazın kazası

Allahın sıfatları

Zati sıfatları; kıdem; Allah'ın varlığının başlangıcı yoktur

Beka; Allahın varlığının sonu yoktur. Bakidir.

Vahdaniyet; Allah birdir.

Vücut: Allah vardır.

Muhalefetün ilhavadis : Allah sonradan olanlara benzemez

Kıyam bi nefsihi; Allahın varlığı kendindedir. Var olmak için hiç bir şeye muhtaç değildir.

Subuti sıfatları:

hayat; Allah diridir,ilim; ; Allah her şeyi bilir,irade;; Allah her şeyi dileyebilir,semi;Allah her şeyi işitir,basar; Allah her şeyi görür. Kelam:Allah konuşabilir.Kudret;Allahın her şeye gücü yeter tekvin ;Allah her şeyi yaratandır.

iMAN: Allahın varlığına ve birliğine ve Hz Muhammed'in getirdiği akidelere kalpten inanmak, dil ile söylemektir.

İBADET: Allahın rızasını kazanmak için yapılan her türlü güzel iş ve davranışa denir.

İHSAN Allahı görüyormuş gibi ibadet etmektir.

Tevazu;Alçak gönüllü olmak

İnayet Allaha sığınmak ,ona güvenmektir.

Salih amel;her türlü güzel işve davranış,okul,cami,hastane yaptırmak,hayır hasenat yapmak

Takva; Allaha layıkıyla kul olmak,günahlardan sakınmak,hayırlara yönelmek

Züht; dünyaya dolu dizgin dalmamak,elde olsa da ahireti unutmamak.Allah'tan korkmak

Tasavvuf: nefsi arındırma, ruhu yüceltme ,Allaha ulaşma ilmidir.

İnsanı kamil : Olgunlaşmış,nefsini terbiye etmiş insan

Teskiye:nefisterbiyesi,ruhu arındırma işi

Mağruf: açıkça bilinen iyilikler, kabul edilebilir iyi işler

Ahde vefa; nankör olmamak,iyiliği unutmamak

Sıla-i rahim;Memleketi,eşi dostu, akrabaları ziyaret etmek.

İlmiyle amel :bilgisini hayırlı ve güzel işlerde kullanan,laftan çok icraat yapan kimse

İslam fikhinin dört ana kaynağı; Kitap, süne t, icma, kıyas

Dört kitap ;Tevrat,hz MUSA, ZEBUR,HZ DAVUT,İNCİL-HZ İSA,KUR'AN-I KERİM-HZ MUHAMMET.

Peygamberlerin sıfatları:

sıddık,doğrusözlüdürler,emin,güvenilirdirler,ismet,günahişlemezler,fetanet,ilerigörüşlüdürler,tebliğ,Allahtan vahiy alırlar

Vahiy=nass:YüceAllahın kutsal kitaplarda gönderdiği bilgiler.

Namazın farzları

a-dışından olan farzları,hadestentaharet,necasettentaharet,setriavret,istikbalıkible,vakit,niyet. B-içinden olan farzları;tekbir,kıyam,kıraat,rükü,secde,kade-i ahir.

İslam düşüncesinde yorumlar(mezhepler)

a-mezheplerin çıkış nedenleri: siyasi,coğrafi,kültürel,dini metinlerden kaynaklanan nedenler,insani nedenler

b-siyasi-itikadimezhepler;şii, harici,mu'tezile,Eş-ari,Maturidi

c-Ameli fihki mezhepler; Hanefi,Şafii,Maliki,Hanbeli,cağferi

Amelde Hanefi olanlar itikatta Maturididir.şafiiolanlar eş-aridir .cağferilerin itikadi mezhebi Şiiiliktir.

D-Mezheplerin ortak yanları; tevhit,Allah birdir,Nübüvvet.peygamberlik demektir,Kur'an-ı kerim,sonilhi kitap, Ahiret;öbür dünya

Kaderle ilişkilendirilen kavramlar

Kader; yüce Allahın herşeyi bilip taktir etmesidir.

Kaza;kaderin tecelli etmesidir.

Tevekkül; kulun her türlü önlemi aldıktan sonra gücünü aşan kısımları Allaha bırakmasıdır. Örneğin, bir çiftçi tarlasını eker,sular,gübreler sonrada ürün bol olsun diye Allaha dua eder.

Rızık; Allahın verdiği ,yaşamın ikamesi için yarattığı her türlü nimet

Hayır ve şer: iyilikte kötülükte Allahı taktirine bağlıdır.

Hastalık- sağlık: derdi de dermanı da veren Allah tır.

Başarı-başarısızlık, afet

Cüz'i irade; insanın sınırlı iradesi

Külli irade; Allahın sınırsız iradesi

Allahın varlığının delilleri:

a-Hudus delili; Allah hariç her şey sonradan yaratılmıştır.

b-İmkan delili; Her şey mümkündür, Yüce Allah ise zorunlu olarak vardır.

c-Gaye ve nizam delili; Allah her şeyi bir amaca yönelik yaratmıştır.evrende kurulu saat gibi şaşmaz bir düzen vardır.buna ancak Allahın gücü yeter.

d-İlk muharrik delili;Evrene ilk hareketi veren Allah tır.

e-İlmi evvel delili;Allah her şeyi bilendir. İlk bilen odur.

DİNLER VE ÖZELLİKLERİ

A-Vahye dayalı dinler(Semavi dinler);Musevilik,Hristiyanlık,İslamiyet

b-Çin dinleri; Konfüçyanizm, Budizm,Taoizm

c-Hint Dinleri; Hinduizm,sihizm,Caynizm. Japonların geleneksel dini Şintoizmdir

d-İlkel dinler ;tabu, totem,büyü ,Şamanizm,atalar kültü

Vahye dayalı dinlerde Öldürmemek, çalmamak,zina etmemek,Allaha şirk koşmamak,yalancı tanıklık yapmamak,komşuyla iyi geçinmek,Anne ve babaya itaat etmek,Allaha iman ve ibadet etmek gibi ortak ilkeleri vardır.

Çin dinleri daha çok erdemli olmak için bir takım ahlaki ilkeler ortaya koyar,aile kurmak,evlenmek, dürüst olmak önemlidir.

Budizmde ruhun ulaşacağı son hedef NİRVANAYA ulaşmasıdır, Budistler 8 doğruyu hayata uygulamak için gayret gösteririler

Hint dinlerinde dünyaya bağlanmamak,arzu ve isteklerden yüz çevirmek esatır. Ahiret inancının yerine Tenasüh ve reankarnasyon inancı vardır.et yemezler,Hinduizmde inek kutsal sayılır.Kast sistemi bu dinin kabul ettiği bir sistemdir.

Şintoizm de güneş tanrı kabul edilir.Japonların kadim inancıdır.Japon imparatorlar şinto adına tahta çıkarlar.İnsan onurunu korumak,öldürmemek, çalmamak,yalan söylememek gibi temel imamçları.

İlkel dinler daha çok afrika yerlileri içinde yayılmış, sistemleşmemiş,kitabı ve peygamberi olmayan dinlerdir.Bir hayvanı,bir ağacı kutsal saymak, uğurlu günler, sayılar bu inançlarda önemlidir.çok farklı ayin ve ritüelleri vardır.Tabu,totem, büyü,şaman, animizm (hayvana tapmak) ,atalar kültü başlıca ilkel dinlerdir.

Tebliğ: İslam'ı yayma faaliyetlerine denir.

Abdestin Farzları, elleri yıkamak, yüzü yıkamak,ayakları yıkamak,Başın dörtte birini mesh etmek.

Guslün farzları, ağza su vermek,burna su vermek, tüm vücudu yıkamak

Teyemmüm nedir; Su bulunmadığında toprakla alınan abdesttir.

Teyemmümün farzları; Niyet etmek,elleri toprağa vurup kolları meshetmek, tekrar vurup yüzü meshetmek

Karzı hasene ; sürekli sevap kazandıran hayır işleri. Okul, cami, hastane yaptırmak gibi.

-Ahiretle ilgili kavramlar;

Cennet,cehennem,sırat köprüsü ,amel defteri,maşer, mizan,araf,kıyamet.hesap.

Mahşer;ahrette tüm insanların toplanacağı alan

Araf;cennet ve cehennem arasında kalan bölge.

Mizan; günah ve sevapların konulacağı tartı

Sırat köprüsü; ahirette herkesin geçmeye çalışacağı,günahkarların geçemeyeceği köprü

Başlıca İslam bilginleri,

Filozoflar;farabi,gazali,el-kindi,ibn sina,ibn Rüş,İbn Hazm,İbn Tufeyl

Ameli -fıkhi Mezhep önderleri;Ebu Hanife,Şafii,maliki,Hanbeli,Cağferi Sadık

İtikadi-siyasi mezhep önderleri;maturidi,eş;ari, vasıl bin ata(mu'tezili)Hasan Basri

Mezheplerin önemli özellikleri : Maturidi ve Eş'arilikte İman amelden bir cüz değildir, bu yüzden büyük günah işleyen dinden çıkmaz günahkar olur.Kader ve kazaya iman vardır insan cüzi iradesiyle bir tercihte bulunabilir, Allah her şeyi bilir ve yaratır.insan eylemlerinden sorumludur.Mu'tezile mezhebinde ise insan kendi eylemlerinin yaratıcısıdır. Bu yüzden insan kendi kaderini kendi belirler öyle olmasaydı sorumlu olmazdı diye inanırlar. Akılcı bir yorumdur. İyiliği emretmek kötülüğü nehyetmek, adalet, el vaad vel vaid,tevhit, nübüvvet ,kuranı kerime inanmak temel iman esaslarıdır.Büyük günah işleyenin durumunu el menzile beynel menzileteyn sözüyle ifade ederler yani büyük günah işleyen ne mümindir ne kafirdir ikisi arasında bir yerdedir(fasık) .onun gerçek durumunu Allah bilir derler.

Hariciler; İman amelden bir cüzdür,büyük günah işleyen dinden çıkar kafir sayılır.Hilafet aslında Hz Ali'nin hakkıdır ancak hakem olayını kabul ettiği için dinden çıkmıştır diye inanırlar.Günümüzde haricilik yok denecek kadar azalmış itikadi bir islam mezhebidir.

Şiilik; Hakem olayından sonra Hz Ali yi Halife olarak tanıyan mezhep mensuplarına verilen isimdir.İlk 3 halifeyi tanımazlar, hilafetin Hz Ali den sonra oğulları HZ Hasan ,Hüseyin,Zeynel Abidin... ne geçtiğine inanılır.12. İmam(halife) kaybolmuştur,imamlar masumdur(günahsız) gibi temel inanç esasları vardır.Amelde Caferi olanlar itikatta Şiidir. İran ırak ve yemende yaygındır.

Hanefilik Mezhebinin imamı(önderi) İmamı Azam ebu hanifedir.Fıkhu ekber isimli eseri islamın amel ve muamelatla ilgili konularını açıklayan bir fıkıh kitabıdır.Bu mezhep; Türkiye, balkanlar, kafkaslarda,PakistaniSuriye,Afganistan da yaygındır.Kitap, Sünnet ,İcma Kıyas a göre hüküm verir, Kamu yararı(maslahatı mürsel) de kullandığı hüküm verme kaynaklarından biridir.

Şafiiilik: İmamı şafinin tedvin ettiği bir ameli İslam mezhebidir.Er-risale isimli eseri hukuk metodolojisi alanında önemli bir eserdir.Türkiye,Azerbaycan,Malezya,Endonezyada yaygındır.Kitap,sünnet ,icma ve kıyas dışında bir delil kabul etmez.

Malikilik;Kuzey Afrika ve mısırdaki yaygındır mezhep önderi İmam Malik bin Enestir Muvatta isimli eseri Hem fıkıh hem Hadis kitabıdır.Kitaptan sonra en önemli delil kaynağı Medine halkının görüşleriydi.

Hanbeli mezhebi, İmam Ahmet bin Hanbel in görüşlerini temel alan ameli-fıkhi bir İslam mezhebidir. eseri Müsnettir. Hüküm Çıkarma metodu; kitap sünnet ve sahabe fetvalarıdır. Arabistanda yaygındır.

Bilim insanları; i İbn Heysem (Optik), İbn Sina (Tıp), Errazi (Tıp), Harezmi (Matematik), Uluğbey (Astronomi), Ali Kuşçu (matematik), Farabi (Felsefe, tıp, musiki), İbn Haldun (Coğrafya, sosyoloji, metodoloji), Piri Reis (oşinografi, coğrafya), Biruni (Astronomi), Nasrettin Tusi.

-DİNLER VE ÖZELLİKLERİ

-Vahye dayalı dinler (Semavi dinler); Musevilik, Hristiyanlık, İslamiyet

-Çin dinleri; Konfüçyanizm, Budizm, Taoizm

Hint Dinleri; Hinduizm, Sihizm, Caynizm. Japonların geleneksel dini Şintoizmdir

-İlkel dinler; tabu, totem, büyü, Şamanizm, atalar kültü

ahye dayalı dinlerde öldürmemek, çalmamak, zina etmemek, Allaha şirk koşmamak, yalancılık yapmamak, komşuyla iyi geçinmek, Anne ve babaya itaat etmek, Allaha iman ve ibadet etmek gibi ortak ilkeleri vardır.

İslam dinleri daha çok erdemli olmak için bir takım ahlaki ilkeler ortaya koyar, aile kurmak, evlenmek, dürüst olmak önemlidir.

Budizmde ruhun ulaşacağı son hedef NİRVANAYA ulaşmasıdır, Budistler 8 doğruyu hayata uygulamak için gayret gösterirler

İslam dinlerinde dünyaya bağlanmamak, arzu ve isteklerden yüz çevirmek esastır. Ahiret inancının yerine Tenasüh ve reinkarnasyon inancı vardır. Et yemezler, Hinduizmde inek kutsal sayılır. Kast sistemi bu dinin kabul ettiği bir sistemdir.

Şintoizmde güneş tanrı kabul edilir. Japonların kadim inancıdır. Japon imparatorlar şinto adına hüküm sürerler. İnsan onurunu korumak, öldürmemek, çalmamak, yalan söylememek gibi temel ilkeleri vardır.

İlkel dinler daha çok Afrika yerlileri içinde yayılmış, sistemleşmemiş, kitabı ve peygamberi olmayan dinlerdir. Bir hayvanı, bir ağacı kutsal saymak, uğurlu günler, sayılar bu inançlarda önemlidir. Çok ritüel ve ritüelleri vardır. Tabu, totem, büyü, şaman, animizm (hayvana tapmak), atalar kültü gibi ilkel dinlerdir.

Alevilik-Bektaşilikle ilgili Kavramlar;

Cem : Dedelerin manevi gözetiminde cem evlerinde yapılan Alevi- Bektaşi törenlerine denir.

Mürşit: Alevi Dedesi, cenaze, müsahtiplik, sünnet ad koyma gibi törenleri yöneten kişi

Musahtiplik: Alevilikte dünya ahret evli erkeklerin seçtiği din kardeşliğidir. Gerçek kardeşlikten daha önemlidir ve farzdır.

Çerağcı: Cemevindeki aydınlatma araçlarını yakar.

Rehber;yola girmek isteyenlere yol gösterir,Dedenin yardımcısıdır.

Gözcü: Cem'in gözcüsü ve bekçisi

Zakir:cem de nevruzname,tevhit,mersiye düvazde söyler

Ferraş: Cemevinin temizliğinden sorumludur.süpürgeci de denir

Peyikçi:cemin yapılacağını tüm canlara duyurur.

Sakacı: Cemde şerbet ve su dağıtır.

Niyazcı:kurbanları tekbir getirerek keser.

İbrikçi: Dedenin ve rehberin abdest almasına yardımcı olur,su döker.

Meydancı: Cem evinde canları sermaya kaldırır.postları yerine serer.

Peygamberimizin Medineye hicretinin en önemli sonuçları:

-Müslümanlar Müşriklerin baskı ve zulümlerinden kurtuldu

-İslam dini daha hızlı ve daha rahat tebliğ edildi

-Medine ilk Medine şehir devleti kuruldu

-Yahudilerle Medine sözleşmesi yapıldı

z dikişsiz hac kıyafeti,haccın farzlarındanadır.

Sa'y;sefa ile Merve tepeleri arasında gidip gelmeye denir.3 gidiş 4 geliş)

Zekatla ilgili kavramlar

Nisap miktarı : Asli ihtiyaçları veborçları dışında belli bir maddi değere sahip olmak,zenginlik ölçütü

Haceti asliye ;(temel ihtiyaçlar). Bir ev ,araba ,kullanılan mutfak gereçleri,giysiler,zanaatkarın alet ve edavatlari haceti asliye sayılır, zekatı olmaz

Zekat oranları;para,altın döviz vb. menkuldeğerlerin 40/1 'i ,tarım ürünlerinin 10/1'i,küçükbaş hayvanların 40/1'i ,büyükbaş hayvanların 30/1'i zekat olarak verilir

Oruçla ilgili kavramlar;

İftar: Akşam ezanı vakti,oruç açma zamanı

İmsak;Sahur vaktinin bittiği vakit,sabah ezanı vakti,oruca başlama zamanı

Kefaret orucu;Bilerek oruç bozanların bir yaptırım olarak 60 gün oruç tutmasının farz olması.

Kaza orucu:bir özür nedeniyle ramazan orucunun ramazan dışında bir zamanda tutamadığı gün kadar tutulan oruç

Mukim:oruç tutmakla mükellef olan yolcu olmayan, ikamet halinde olan kimse

Seferi: Yolcu hükmünde olan,bulunduğu yerden 90 km uzağa giden yolcu sayılır,oruç tutmaya bilir,4 reketli farz namazları 2 rekat olarak kılar.kalış süresi 15 günü geçerse nereye giderse gitsin mukim sayılır

Camilerin içinde ne bulunur?

Mihrap,minber,kürsü,mahfel

Diyanete bağlı din görevlileri:

Müftü,imam-hatip,müezzin,vaiz,Kur'an kursu hocaları

Cumhuriyet dönemi din hizmetleri:

Kur'an-ı Kerim meal ve tefsiri yazıldı,bu işi Elmalılı Muhammet Hamdi YAZIR yaptı. Eserin adı;Hak dini Kur'an Dili.

Hadis kitapları tecridi sarih tercemesi adıyla Baban zade Ahmet nain efendi tarafından terceme edild.

3 mart 1924 te Halifelik kaldırılarak Diyanet işleri riyaseti makamı kuruldu.

Tüm bunların esas amacı Türk milletinin İsalmiyeti daha iyi ,daha sağlıklı anlayabilmesi içindir.

Atatürk Balıkesir Zağanos Paşa Camiinde hutbe okumuştur.

Alevilik-Bektaşilikle ilgili Kavramlar;

Cem :Dedelerin manevi gözetiminde cem evlerinde yapılan Alevi- Bektaşi törenlerine denir.

Mürşit: Alevi Dedesi,cenaze,müsahtiplik, sünnet ad koyma gibi törenleri yöneten kişi

Musahiplik: Alevilikte dünya ahret evli erkeklerin seçtiği din kardeşliğidir.Gerçek kardeşlikten daha önemlidir ve farzdır.

Çerağcı: Cemevin deki aydınlatma araçlarını yakar.

Rehber;yola girmek isteyenlere yol gösterir,Dedenin yardımcısıdır.

Gözcü:Cem'in gözcüsü ve bekçisi

Zakir:cem de nevruzname,tevhit,mersiye düvazde söyler

Ferraş:Cemevinin temizliğinden sorumludur.süpürgeci de denir

Peyikçi:cemin yapılacağını tüm canlara duyurur.

Sakacı:Cemde şerbet ve su dağıtır.

Niyazcı:kurbanları tekbir getirerek keser.

İbrikçi:Dedenin ve rehberin abdest almasına yardımcı olur,su döker.

Meydancı: Cem evinde canları sermaya kaldırır.postları yerine serer.

Kütübü sitte: (Altı hadis kitabı)

Sahihi Buhari,Sahihi Müslim, Sahihi Tirmizi, süneni Nesai, Süneni Ebu Davut, Süneni İbn Mace

Peygamberimizin Medineye hicretinin en önemli sonuçları:

1-Müslümanlar Müşriklerin baskı ve zulümlerinden kurtuldu

2-İslam dini daha hızlı ve daha rahat tebliğ edildi

3-Medine ilk Medine şehir devleti kuruldu

4-Yahudilerle Medine sözleşmesi yapıldı

